

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 174/2010

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 vo veci sťažnosti JUDr. Ing. M. G., G., JUDr. Z. Ď., L., JUDr. E. B., B., a JUDr. P. P., B., zastúpených advokátom JUDr. J. V., CSc., B., proti Súdnej rade Slovenskej republiky a prezidentovi Slovenskej republiky o uplatnenej námietke predpojatosti voči sudcom III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Ľ. D. a JUDr. J. A. vo veci sp. zn. Rvp 1432/09 takto

r o z h o d o l :

1. Sudca III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. Ľ. D. je v y l ú č e n ý z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1432/09.

2. Sudca III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky JUDr. J. A. n i e j e v y l ú č e n ý z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1432/09.

O d ô v o d n e n i e :

Sťažovatelia JUDr. Ing. M. G., G., JUDr. Z. Ď., L. 950, JUDr. E. B., PhD., B., a JUDr. P. P., B., zastúpení advokátom JUDr. J. V., CSc., B. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1432/09 podaním zo 7. septembra 2009 písomne vyhlásili, že sudcov III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) JUDr. Ľ. D. a JUDr. J. A. odmietajú pre ich predpojatosť s odôvodnením, že obaja boli na funkciu sudcov ústavného súdu navrhnutí Ľudovou stranou HZDS tak, ako JUDr. Š. H. na funkciu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, a že obaja sa zúčastnili osláv životného jubilea JUDr. Š. H., na ktoré sa pozývajú len blízki priatelia a známi, takže majú pochybnosti o ich predpojatosti.

Sudca ústavného súdu JUDr. Ľ. D. vo svojom vyjadrení z 8. septembra 2009 voči nemu uplatnenej námietke predpojatosti sťažovateľmi vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1432/09 a sudca ústavného súdu JUDr. J. A. vo svojom vyjadrení zo 7. septembra 2009 voči nemu uplatnenej námietke predpojatosti sťažovateľmi vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1432/09 zhodne uviedli, že im nie sú známe žiadne skutočnosti, pre ktoré by mali byť vylúčení z prerokovania a rozhodnutia predmetnej veci, a že nemajú žiaden vzťah k účastníkom konania (zástupcom). Sudca ústavného súdu JUDr. Ľ. D. uviedol, že nebol nominantom Ľudovej strany HZDS na funkciu sudcu ústavného súdu, keďže *„Prvýkrát ma na sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky navrhol prof. A. M. H. podpredseda Národnej rady Slovenskej republiky, pri druhej voľbe som bol nominovaný predsedom Ústavného súdu Slovenskej republiky J. M., dekanom Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela Banská Bystrica a sudcovskou stavovskou organizáciou“*, a zároveň uviedol, že *„JUDr. Š. H. poznám ako mnoho iných sudcov“*, pričom navyše *„JUDr. Š. H. nie je účastníkom konania v tejto veci.“* Sudca ústavného súdu JUDr. J. A. aj ako sudca všeobecného súdu zvýraznil svoju nezávislosť a nestrannosť vo všetkých veciach prerokovaných na ústavnom súde, ako aj to, že na oslavy životného jubilea JUDr. Š. H. nebol nikdy pozvaný, a teda sa ich ani nezúčastnil.

Sudcovia IV. senátu ústavného súdu JUDr. Ľ. G. a JUDr. L. O. vzhľadom na proti nim vznesenú námietku predpojatosti JUDr. Š. H. v iných konaniach (sp. zn. IV. ÚS 75/09 a sp. zn. IV. ÚS 345/09), v ktorých JUDr. Š. H. vystupuje ako účastník konania, resp. vzhľadom na vznesenú námietku predpojatosti podpredsedníčkou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. D. Š. v konaní pred ústavným súdom, na výsledku ktorého je priamo zainteresovaný (sp. zn. Rvp 499/09), voči sudcovi ústavného súdu JUDr. L. O. (z dôvodu jeho výrokov počas výkonu funkcie poslanca Národnej rady Slovenskej republiky k osobe JUDr. Š. H.) a sudkyňi ústavného súdu JUDr. Ľ. G. (z dôvodu jej účasti na rozhodovaní vo veci sp. zn. II. ÚS 5/03) oznámili predsedníčke ústavného súdu, že by ich rozhodovanie o námietke predpojatosti uplatnenej voči sudcom ústavného súdu JUDr. Ľ. D. a JUDr. J. A. vo veci, na ktorej výsledku je JUDr. Š. H. priamo zainteresovaný, mohlo z objektívnych dôvodov vyvolať pochybnosti. Boli preto toho názoru, že až do rozhodnutia príslušného senátu o námietkach predpojatosti uplatnených voči nim v už vyššie označených veciach, by mali byť vylúčení z rozhodovania o námietke predpojatosti uplatnenej voči sudcom ústavného súdu JUDr. Ľ. D. a JUDr. J. A. do času, kým sa o nej v týchto konaniach (sp. zn. Rvp 499/09, sp. zn. IV. ÚS 75/09 a sp. zn. IV. ÚS 345/09) nerozhodne.

Vo svojom uznesení č. k. I. ÚS 130/2010-7 z 31. marca 2010 I. senát ústavného súdu rozhodol o zastavení konania o námietke predpojatosti podanej sudcami ústavného súdu JUDr. Ľ. G. a JUDr. L. O.

Vzhľadom na zastavenie konania o námietkach predpojatosti podaných sudcami ústavného súdu JUDr. Ľ. G. a JUDr. L. O. uznesením č. k. I. ÚS 130/2010-7 z 31. marca 2010, na základe ktorého neboli vylúčení z rozhodovania o námietke predpojatosti uplatnenej voči nim zo strany JUDr. Š. H., a vzhľadom na to, že sami nevyhlásili svoju predpojatosť v tejto veci, neboli prekážky na to, aby IV. senát ústavného súdu rozhodol o námietke predpojatosti uplatnenej voči sudcom III. senátu ústavného súdu JUDr. Ľ. D. a JUDr. J. A. vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1432/09.

Sudca ústavného súdu JUDr. Ľ. D. síce uviedol, že mu nie sú známe žiadne skutočnosti, pre ktoré by mal byť vylúčený z prerokovania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. Rvp 1432/09, keďže nemá žiaden vzťah k účastníkom konania, nebol nominantom Ľudovej strany HZDS na funkciu sudcu ústavného súdu, pričom JUDr. Š. H. pozná len ako iných sudcov. K svojej účasti na oslavách životného jubilea JUDr. Š. H. sa ale jednoznačne nevyjadril. Preto IV. senát ústavného súdu vyzval 16. apríla 2010 sudcu ústavného súdu JUDr. Ľ. D., aby sa jednoznačne vyjadril k svojej účasti na oslavách životného jubilea JUDr. Š. H., keďže sťažovatelia ako jeden z hlavných argumentov jeho zaujatosti uviedli práve jeho účasť na oslavách 50. narodenín JUDr. Š. H..

Sudca ústavného súdu JUDr. Ľ. D. k tejto skutočnosti zaujal toto stanovisko:

«Na Váš dotaz k mojej účasti na oslavách životného jubilea JUDr. Š. H. uvádzam, že v mojom živote som sa zúčastnil na mnohých oslavách životného jubilea rôznych osôb, a to aj z priateľských vzťahov, ale aj z pohnútok čiste zdvorilostných, ako klasik povedal „priateľov si vyberáme, ostatných nám do cesty postaví sám život“.

Neviem, o aké životné jubileum JUDr. Š. H. malo ísť (nevediem si evidenciu svojej účasti na takýchto príležitostiach), ani kedy a kde sa malo uskutočniť, nevyklúčujem ani svoju účasť na takomto zdvorilostnom akte.

Vo veci vyslovujem svoje pohoršenie nad postupom v tejto veci, pôvodné vyjadrenie som podal 8. septembra 2009 a doplnok k nemu je odo mňa žiadaný až 16. apríla 2010. Znova odkazujem, že návrh pánov sudcov označených v sťažnosti smeruje voči 1) Súdnej rade Slovenskej republiky a 2) prezidentovi Slovenskej republiky.

Podľa ustanovenia § 28 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov môže účastník konania namietnuť predpojatosť sudcu, jej rozsah vyplýva z § 27 ods. 1 citovaného zákona. Z uvedeného vyplýva, že JUDr. Š. H. nie je účastníkom konania, a preto zisťovať vzťahy sudcov mimo zákonného rámca a prerokovaných vecí považujem za nenáležité, hraničiace s porušením iných základných práv a slobôd chránených Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými dohovormi.

Znova prehlasujem, že nemám pomer k veci, k označeným účastníkom, ani k ich zástupcom, a preto sa necítim predpojatý.»

Z uvedeného vyplýva, že sudca ústavného súdu JUDr. Ľ. D. sa opakovane jednoznačne nevyjadril k svojej účasti na oslavách životného jubilea JUDr. Š. H..

K jeho vyjadreniu, že JUDr. Š. H. nie je účastníkom konania, IV. senát ústavného súdu uvádza, že JUDr. Š. H. je na výsledku konania vedeného pod sp. zn. Rvp 1432 /09 ako predseda Súdnej rady Slovenskej republiky priamo zainteresovaný, keďže sťažnosť smeruje aj proti Súdnej rade Slovenskej republiky.

Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry (I. ÚS 46/05, II. ÚS 153/08, III. ÚS 79/08), ako aj z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva (Kyprianou v. Cyprus, Wettstein v. Švajčiarsko, Indra v. Slovensko, Nešťák v. Slovensko) ústavný súd uvádza, že v demokratickej spoločnosti je nevyhnutné, aby súdy požívali dôveru v očiach verejnosti. Je potrebné dôsledne rešpektovať nestrannosť súdu, t. j. absenciu predsudku zaujatosti vrátane nestrannosti ústavného súdu. Pritom test nestrannosti súdu sa musí aplikovať v dvoch rovinách: v subjektívnej, kde je všeobecne akceptovaný prístup, že osobná nestrannosť sudcu musí byť prezumovaná až dovtedy, kým sa nepreukáže opak, a v objektívnej, kde existuje legitímny dôvod pochybovať o nestrannosti niektorého orgánu; v tomto smere môže mať určitý význam aj zdanie. Rozhodujúcou je pritom skutočnosť, či pochybnosti možno považovať za objektívne odôvodnené.

Vzhľadom na uvedené IV. senát ústavného súdu dospel k záveru, že možno mať objektívne pochybnosti o nestrannosti sudcu ústavného súdu JUDr. Ľ. D., a preto rozhodol podľa § 27 ods. 1 v spojení s § 28 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len zákon o ústavnom súde“) o tom, že sudca ústavného súdu JUDr. Ľ. D. je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1432/09.

V nadväznosti na vyjadrenie sudcu ústavného súdu JUDr. J. A., že mu nie sú známe žiadne skutočnosti, pre ktoré by mal byť vylúčený z prerokovania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1432/09, a že nemá žiaden vzťah k účastníkovi konania, že na oslavy životného jubilea JUDr. Š. H. nebol pozvaný a ani sa na nich nezúčastnil, IV. senát ústavného súdu rozhodol, že sudca ústavného súdu JUDr. J. A. nie je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 1432/09.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiaden opravný prostriedok.

V Košiciach 22.apríla 2010